

Марија Ивановска

William Walters and Jens Henrik Haahr,
**Governing Europe: Discourse,
 Governmentality and European Integration,**
 London and New York: Routledge, 2005.

Стануваме сведоци дека сè повеќе се создава литература која што се занимава со класични теми, како што е на пример прашањето на европската интеграција, но од една пост-структуралистичка перспектива, на нестандартен теоретски јазик и со одредена луцидност која ги проширува нашите видици и знаења. Сепак, тоа не се класични философски книги на кои можеме да им „попуштиме“ за теоретската неодговорност. Тоа се текстови кои претендираат да станат референци во аргументирани расправи за европските теми, да станат дела од кои ќе се учи, па дури и нешто ќе се научи.

Оваа книга претставува пример на гореописаната литература. Самоувереноста на авторите се гледа од тоа што тие претендираат анализата и теоретските технологии поместени во нивните опсервации да формираат ново поле на истражување во таканаречените Европски студии. Нивниот предлог има доволно смисла за да бидат сфатени сериозно, но и многу лесно да бидат отфрлени. Можат да бидат прифатени затоа што нудат нешто што има философска длабочина: обид да се испита европската рационалност на управување и владеење во процесите на европеизација како политичка, социјална и културна

Marija Ivanovska

William Walters and Jens Henrik Haahr,
**Governing Europe: Discourse,
 Governmentality and European Integration,**
 London and New York: Routledge, 2005.

Po bëhemi dëshmitarë se gjithnjë e më shumë po krijohet një literaturë e cila merret me tema klasike, siç është për shembull çështja e integritimit evropian, por nga një perspektivë post-strukturaliste, në gjuhën teorike jostandarde dhe me një luciditet të caktuar i cili i zgjeron horizontet tona. Megjithatë, këtu nuk bëhet fjalë për libra klasikë filozofikë të cilave mund “t’u lëshojmë pe” për papërgjegjësinë teorike.

Ky libër paraqet një shembull të literaturës së përshkruar më sipër. Vetëbesimi i autorëve shihet nga ajo që ata pretendojnë që analiza dhe teknologjitë teorike të vendosura në observimet e tyre të formojnë një fushë të re të hulumtimit në të ashtuquajturat studime evropiane. Propozimet e tyre kanë mjaft arsye që të kuptohen seriozisht, por edhe shumë lehtë të hidhen poshtë. Mund të jenë të pranuar për shkak se ofrojnë diçka që ka thellësi filozofike: orvatje që të provohet nacionaliteti evropian i drejtimit dhe sundimit në proceset e evropizimit si kategori politike, sociale e kulturore. Por, mund të kuptohen edhe si joseriozë, për shkak se sipas definicionit, gjuha

категорија. Но, може да бидат сфатени и како несериозни, затоа што по дефиниција, постструктуралистичкиот јазик не претставува аргументативен дискурс што може да биде проширен во знаења од декларативен тип.

Да појасниме: испитувањето на рационалноста на власта, „властоумието“ како одредена форма на рационалност, се темели на теоретската работа на Мишел Фуко и неговиот интерес за релацијата на моќта, рационалноста и владеењето. Вториот аспект на носечката идеја на книгата е категоријата на европска интеграција сфатена како европеизација.

Европеизацијата не значи физичко или географско обединување, туку примена и практикување на владеење според вредностите и принципите на Европската унија. Поентата е дека таквото владеење претпоставува одреден тип на менталност, умственост, својствена на европската идеја.

Методологијата на испитување на рационалноста на европското владеење и власт е дискурзивната анализа. Таа се состои во анализа на текстовите, декларациите, препораките на европските институции и политичари. Меѓутоа, дискурзивната анализа не се исцрпува во интерпретација на лингвистичките пресврти и траги кои носат одреден вид на управна рационалност, туку ги истражуваат семиотичките феномени кои се измолкуваат на намерено насочената рационалност. Рационалноста која е „европска“, а која не може веднаш да биде согледана или исконтролирана е вистинскиот предмет на *Governmentality* сфатена како теоретска алатка. Кои се интегративните потенцијали на европската менталност и на европското практикување на владеењето ќе биде тема за која сè повеќе ќе се разговара, полемизира и

poststrukturaliste nuk paraqet një diskurs argumentativ që mund të jetë i zgjeruar në dituri të tipit deklarativ.

Ta sqarojmë: të provuarit e nacionalitetit të pushtetit, “mendësia pushtetare” si një formë e caktuar e nacionalitetit bazohet në punën teorike të Mishel Fuko-së dhe interesimit të tij për relacionin e fuqisë, nacionalitetit e pushtetit dhe të sundimit. Aspekti tjetër i idesë bartëse të librit është kategoria e integritit evropian e kuptuar si evropizim.

Evropizim nuk do të thotë bashkim fizik ose gjeografik, por zbatim dhe praktikum i sundimit sipas vlerave dhe parimeve të Bashkimit Evropian. Poenta është se sundimi i tillë supozon një tip të caktuar mentaliteti, mendësie karakteristike për idenë evropiane.

Metodologjia e hulumtimit të racionalitetit të sundimit dhe të pushtetit evropian është analiza diskurzive. Ajo përbëhet prej analizës së teksteve, deklaratave, porosive të institucioneve dhe të politikanëve evropianë. Ndërkaq, analiza diskurzive nuk shteret në interpretim të kthesave linguistike dhe e gjurmëve që sjellin një lloj të caktuar të racionalitetit drejtues, por i hulumtojnë fenomenet semiotike të cilat nxirren në nacionalitetin e kahësuar me qëllim. Racionaliteti i cili është “evropian”, por i cili nuk mundet menjëherë të shqyrtohet ose të kontrollohet është lënda e vërtetë e *Governmentality*-së e kuptuar si vegël teorike. Cilat janë potencialet integrative të mentalitetit evropian dhe të praktikumit evropian të sundimit do të jetë temë për të cilën gjithnjë e më shumë do të flitet, do të polemizohet dhe rreth së cilës, kuptohet, do të zhvillohen beteja midis “të mëdhenjve” në Bashkimin

околу која, се разбира, ќе се водат битки меѓу „големите“ во Европската унија. Франција овие последни денови од 2005 го покажува тоа по повод кандидатскиот статус на Македонија за влез во ЕУ.

Evropian. Franca këto ditët e fundit të vitit 2005 e tregon atë me rastin e statusit kandidat të Maqedonisë për hyrje në BE.

Përkthim: Lindita Ahmeti